

Alustatalous ja lohkoketjuteknologia

Kolmas aalto rantautuu – neljäs aalto nousee?

Timo Seppälä & Juri Mattila

8.12.2016

Valtiokonttori

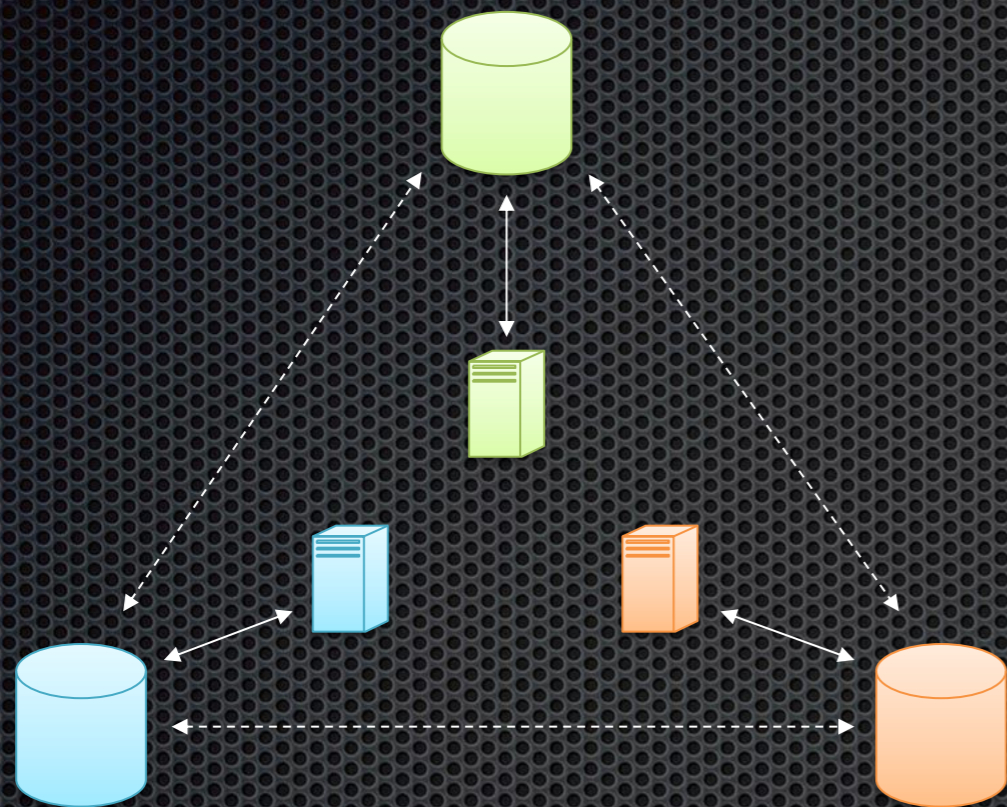
Alustatalous

Suomalaiset yritykset ja digitalisaatio (n=6119)

- 24% - ”Internet of Things-kehitystrendin” tärkeänä ja investoi siihen
- 16% - ”Big Data-kehitystrendin” tärkeänä ja investoi siihen
- 24% - Tuotteista ja palveluista sisältää digitaalisia ominaisuuksia
- 11% - Omia henkilöresursseja, jotka ”ymmärtävät” digitalisaatiota yritysten omasta näkökulmasta

Nykyiset teollisuuden ja palvelualojen toimitusketjut

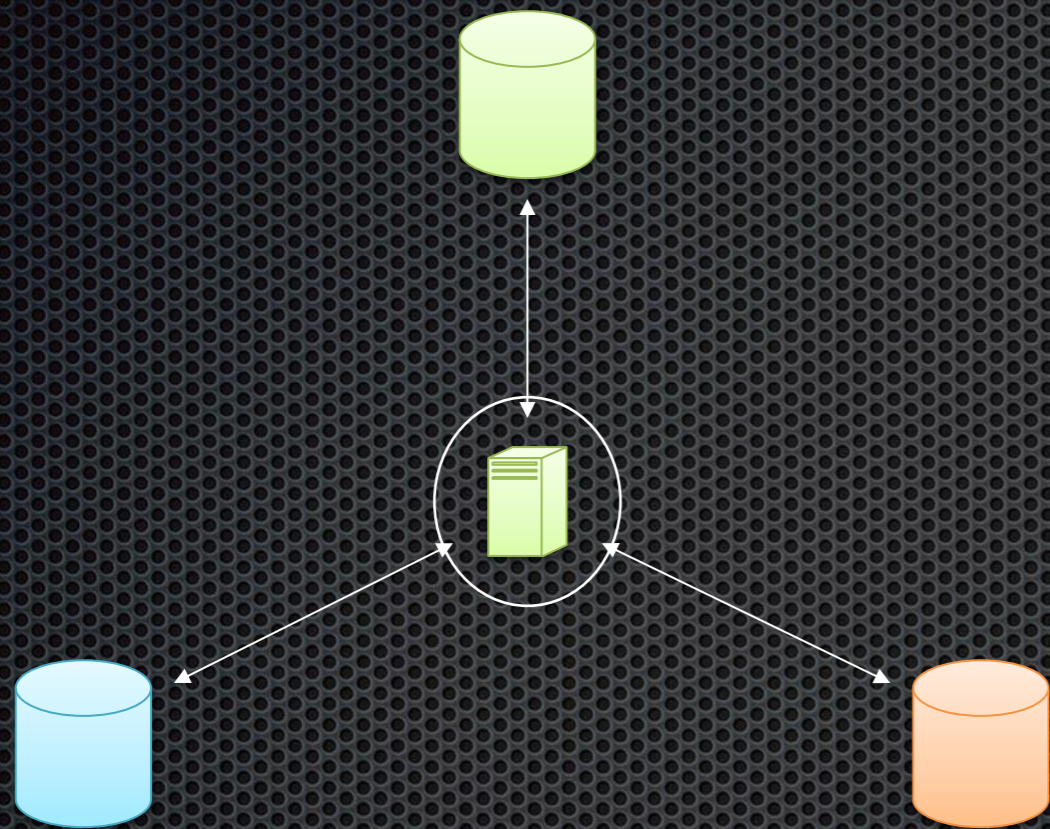

- Ei jaettua alustaa
- Data oman palomuurin sisäpuolella
- Rajaresurssit (*eng. Boundary Resources*) – “Transaktiojärjestelmien integraatio”

Alustojen ominaispiirteitä

- Eri toimijat luovat, tarjoavat ja ylläpitävät toisinaan täydentäviä tuotteita ja palveluita eri jakelukanaviin ja markkinoille yhteisten pelisääntöjen ja käyttäjäkokemusten puitteissa.
- Alustan tyypillisenä ominaisuutena on sitouttaa ja houkutella eri toimijoita alustoihin niiden verkostovaikutusten tuottamalla taloudellisilla hyödyillä.

(Digitaalinen) Alustatalous – kolmas aalto rantautuu

- Keskitetty alustan kontrolli
- Monisuuntainen markkina (*eng. Multi-Sided Market*)
- Aikäytetyt hyödykkeet
- Rajaresurssit – ”Innovaatiojärjestelmien integraatio”
- Data jaetaan rajoitetusti (ja siitä peritään maksu?)

(Digitaalinen) Alustatalous

- **Arvoa datasta**

- *Case: Uber, San Francisco*

- Rajaresurssien avulla pyritään madaltamaan uusiin innovaatioihin liittyviä, perinteisesti korkeita **kehittely- ja kaupallistamiskustannuksia** ja siten edesauttamaan aiempaa laajempien verkostovaikutusten syntymistä

- *Case: innovaatioalustat, mm. Apple ja Google*

- **Uudet markkinat**

- *Case: Nokia ja matkapuhelinala*

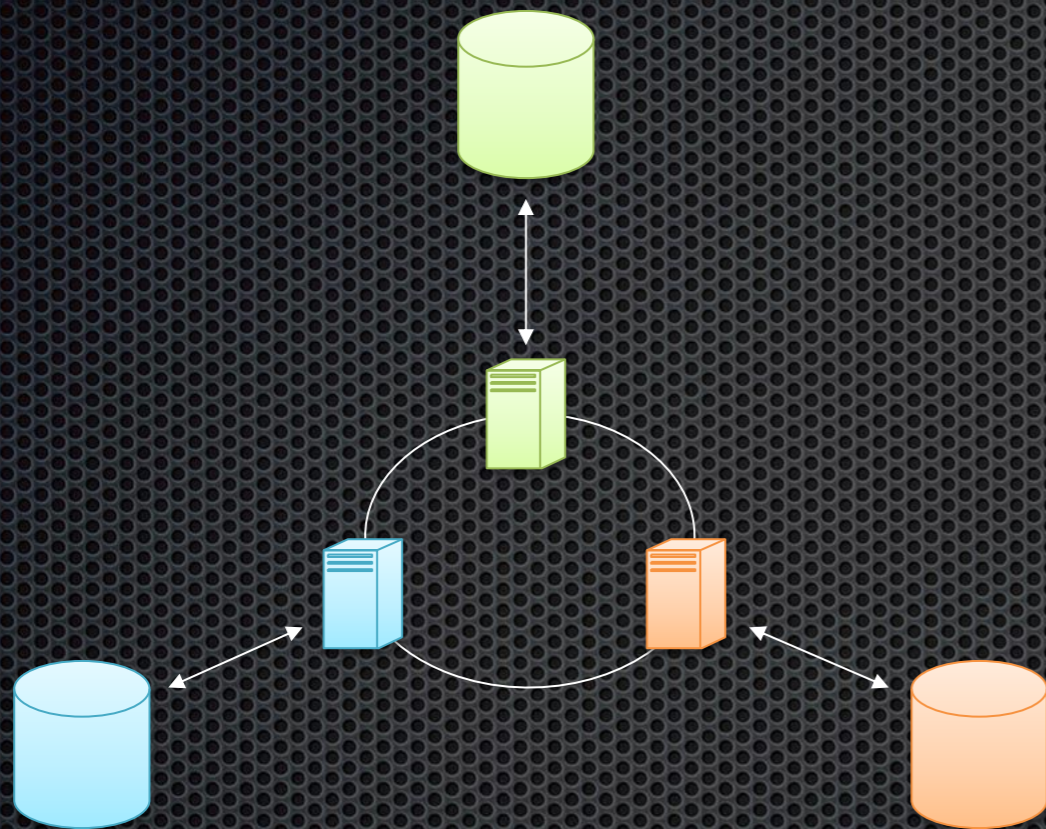
Alustatalous: Kaiken palvelullistuminen?

Neljäs aalto nousee... (Digitaalinen) Jakamistalous?

- Hajautettu alustan kontrolli
- "Lohkoketju" katalyytti uudelle ajattelulle
- Uusi puitteet digitaalisen ajan osuuskunnille

Lohkoketjuteknologia

Blockchain tietorakenteena: Hajautustiiviste

ROMEO

L O V E S

JULIET

1 2 0 2 0

3 2 2 2

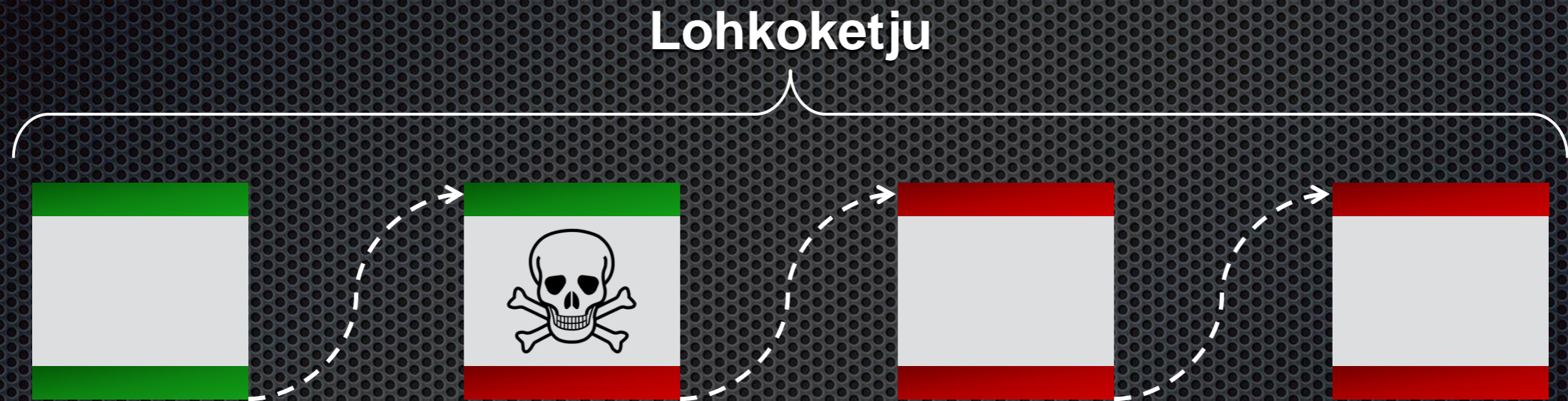
5 4 4

9 8 %

Hajautus-funktio
(engl. *hash function*)

Hajautus-tiiviste
(engl. *hash value*)

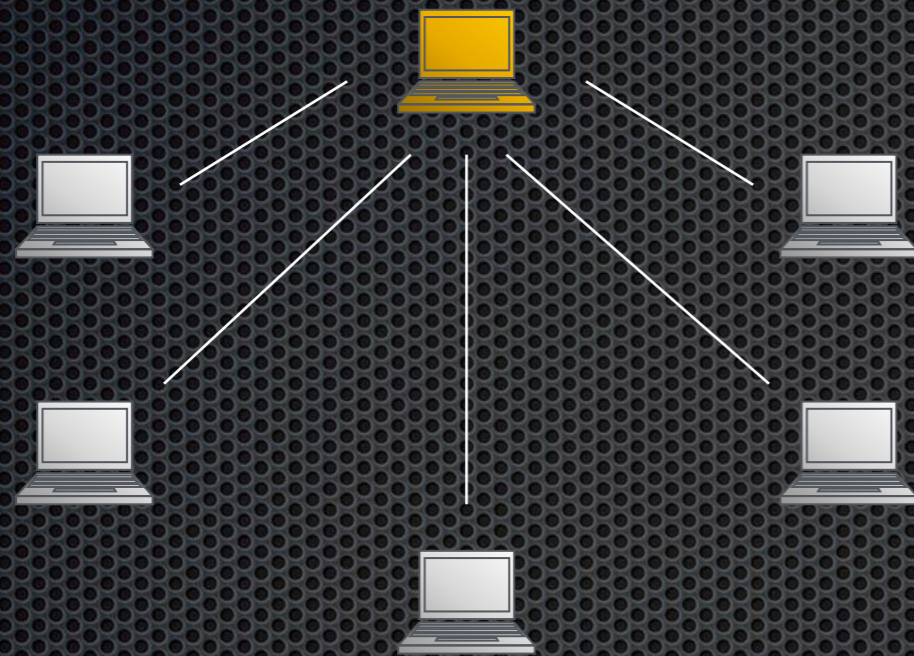
Blockchain tietorakenteena: Lohkoketju eli blockchain

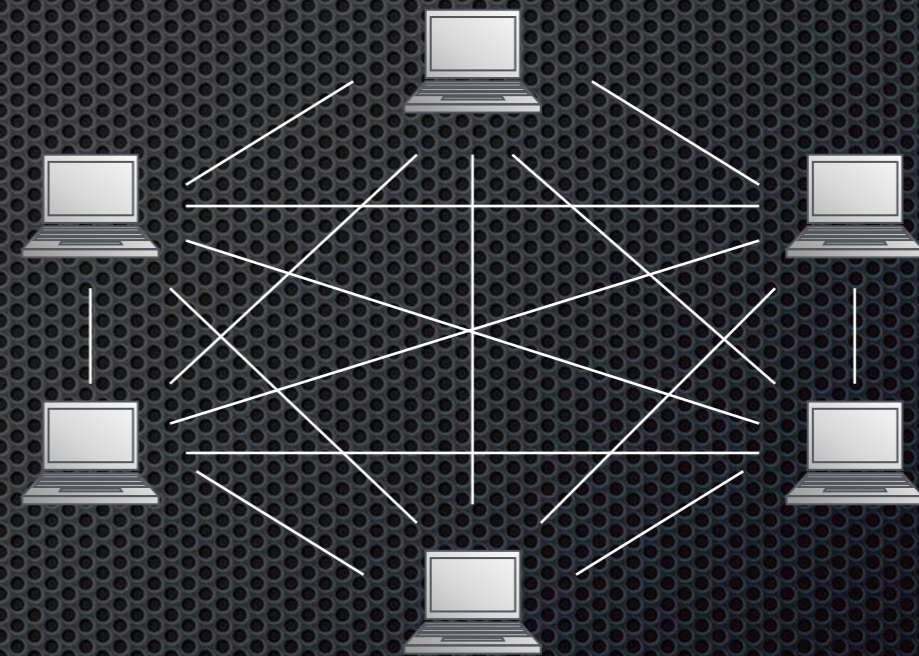
- Edellisen lohkon tiedoista luotu hajautustiiviste sisällytetään aina seuraavan lohkon alkuun.
- Jos jonkin lohkon tietoja peukaloidaan, lohkon tiiviste muuttuu ja "saastuttaa" koko sitä seuraavan ketjun. Vilppiyritys paljastuu.

Blockchain tietorakenteena: Hajautettu konsensus

Keskitetty arkkitehtuuri

Hajautettu arkkitehtuuri

- Blockchain-tietorakenne mahdollistaa hajautetun samanaikaisuuden hallinnan (engl. *Distributed Multiversion Concurrency Control*)
  - Verkko säilyttää yhteisymmärryksen tietokannan sisällöstä, vaikka kukaan ei sitä ole erikseen sanelemassa ja vaikka kaikki muokkaavat tietokantaa yhtä aikaa.

Digitaaliset omaisuuserät, varainsiirto ja markkinapaikat

The screenshot displays the OpenBazaar marketplace interface. At the top left is the OpenBazaar logo, a blue stylized 'A' shape. To its right is a search bar with the placeholder text "Search for markets or products..." and a blue "Search" button. Below the logo is the store name "Twin Cities RC Shop" with a "Message Me" button. A navigation bar contains "Store", "Details", and "Services". The store description reads: "Located in the Twin Cities, but we ship quality RC products anywhere in the world." Below this are three product listings: "Quadcopter - Spidex V3" priced at ₮1.76, "Quadcopter Parts Kit" priced at ₮0.72, and "RC Speedboat" priced at ₮0.93. On the right side, a user profile for "Rick Theodor" is shown with a verification checkmark and a long alphanumeric ID. Below this is a section titled "Other Markets" with an "Add Store" button, listing several other verified markets: "Twin Cities RC Shop", "Out of Print Books", "Bazaar Brewery", "Trifecta Records", and "Knitnut - Knitting Supplies", each with a verification checkmark and a unique ID. At the bottom right is a "Chat Stream" section with a text input field containing the placeholder "Type a message and press Enter".

Mikro- ja nanomaksut

ILTALEHTI

9°C
Helsinki

Etusivu

Uutiset

Urheilu

Viihde

**1500 vuotta vanhalla
muumiolla jalassaan
Adidakset**

Tiistai 12.4.2016 klo 15.38

W0109K26C

Hajautetut digitaaliset äänestysjärjestelmät

- Anonyymi identifioitavuus
  - Vain 1 ääni / henkilö
- Täydellisesti dokumentoitu
  - Jokainen voi tarkistaa, että oma ääni on tullut huomioiduksi
- Tulosta lähes mahdotonta peukaloida, ja etenkin kenenkään huomaamatta

Provenienci

Älykkäät sopimukset

- Hajautetusti tallennettua ja toteutettua dynaamista sopimuslogiikkaa
- Eivät siis välttämättä sopimuksia juridisessa merkityksessä (ainakaan toistaiseksi), mutta voidaan käyttää sopimusvelvoitteiden määrittelyyn ja automaattiseen toteuttamiseen
- Rakenteeltaan muotoa ”jos A, niin B, muutoin C”
- **Mahdollistavat oman yrityksen ulkopuolelle ulottuvien prosessien automatisoinnin aiempaa monipuolisemmin**

Case: Ujo Music

Sanoittaja

Kitaristi

Basisti

Säveltäjä

Vokalisti

Rumpali

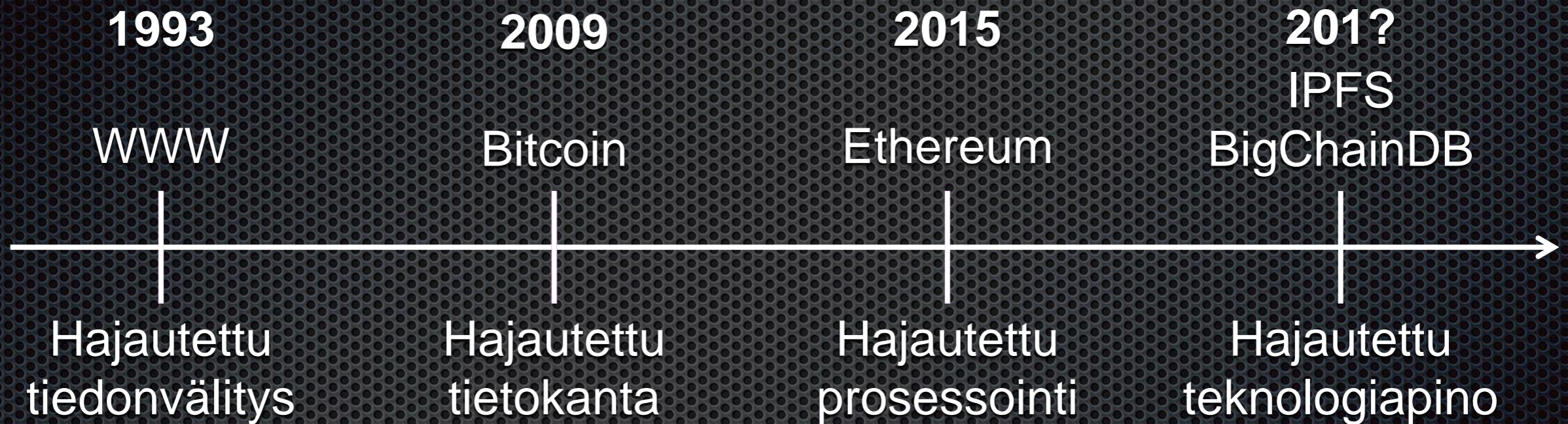
Studio

Lohkoketjuteknologian kehityksen tila

- **Ydinkysymys #1:** *Kuinka pitkälle teknologian rajoja voidaan venyttää ja mikä rajojen puitteissa on teknisesti mahdollista?*
  - Konsensusmekanismien energiataloudellisuus?
  - Kapasiteetin skaalautuvuus?
  - Lohkoketjujen yhteentoimivuus (engl. *side-chaining*)?
  - Tietoturva, tietosuoja ja yksityisyys?
- **Ydinkysymys #2:** *Missä on blockchain-teknologiasta asiakkaalle syntyvä lisäarvo?*

Hajautetun arkkitehtuurin kehitys

Lähde: Pon 2016

Nykyisten digialustojen ansaintalogiikkaa olisi ollut vaikeaa visioida vuonna 1993. Millaisia mahtavatkaan olla hajautetun teknologiapinon liiketoimintamallit 20 vuoden kuluttua?

Platformiyritysten rooli yhteiskunnassa

- Hajautettu teknologiapino
  - Mahdollista tuottaa samat tekniset ratkaisut hajautetusti ilman keskuskontrollia kuin keskitetysti kontrolloituna
- Hajautettu luottamus
  - Ei tarvetta luottaa keneenkään yksittäiseen toimijaan, vaan ainoastaan enemmistön rehellisyyteen

Tarvitaanko platformiyritystä enää jatkossa lainkaan teknisen ratkaisun fasilitaattorina tai edes vaihdannan osapuolten välisen luottamuksen välikappaleena?

Osuustoiminnan uusi tuleminen

- Syntymässä uudenlaiset puitteet digitaaliselle osuustoiminnalle

